

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maistraattien ja kaupungin ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestysoikeuksien lakkauttamisesta annetun lain 9 §:n sekä raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen siirtämisestä valtion haltuun annetun lain 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Vanhojen kaupunkien raastuvanoikeudet ja maistraatit sekä syyttäjä- ja ulosottolaitos siirrettiin valtion haltuun 1 päivänä huhtikuuta 1978. Siirron yhteydessä valtion palvelukseen siirretylle henkilölle varattiin kaksi vuotta aikaa valita, pysykö hän kunnallisen eläkejärjestelmän piirissä vai siirrykö hän valtion eläkejärjestelmän

piiriin. Valinta-aikaa on kaksi kertaa aikaisemmin pidennetty, viimeksi 1 päivään huhtikuuta 1984. Esityksen tarkoituksena on pidentää valinta-aikaa vielä kahdella vuodella eli huhtikuun 1 päivään 1986. Tämän vuoksi esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi voitava saattaa voimaan 1 päivästä huhtikuuta 1984.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Lailla maistraattien ja kaupungin ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestysoikeuksien lakkauttamisesta (344/76) sekä lailla raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen siirtämisestä valtion haltuun (353/76) siirrettiin aikaisemmin kunnan palveluksessa olleet maistraattien, raastuvanoikeuksien, syyttäjälaitoksen ja ulosottolaitoksen vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat sekä sivutoimisissa tehtävissä ja työ-sopimussuhteessa palvellut henkilöstö vastaaviin valtion virkoihin, toimiin, tehtäviin tai työsuhteisiin. Ensiksi mainitun lain nojalla siirrettiin myös eräitä lakkautettujen järjestysoikeuksien sekä kaupunginvankiloiden lakkauttamisesta annetun lain (346/76) nojalla eräitä kaupunginvankiloiden viranhaltijoita heille soveltuviin valtion virkoihin ja toimiin. Myös näihin henkilöihin sovelletaan edellä mainittuihin siirtolakeihin sisältyviä säännöksiä.

Valtion palvelukseen siirretylle henkilölle säädettiin valtion palveluksessa ollessaan oikeus eläketurvaan valtion varoista niiden perusteiden mukaan, jotka olivat asianomaiseen nähden kunnan palveluksessa voimassa kysymyksessä olevien lakien voimaan tullessa eli 1 päivänä huhtikuuta 1978, jos hän kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta kirjallisesti ilmoitti valtiokonttorille niin haluavansa.

Valinta-aikaa on kaksi kertaa jatkettu, viimeksi 26 päivänä maaliskuuta 1982 annetuilla laeilla maistraattien ja kaupungin ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestysoikeuksien lakkauttamisesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta (236/82) sekä raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen siirtämisestä valtion haltuun annetun lain 8 §:n muuttamisesta (237/82) 1 päivään huhtikuuta 1984.

Jos siirretty henkilö ei ole tehnyt mainittua ilmoitusta, määräytyy hänen eläketurvansa valtion eläkesäännösten perusteella. Tässä tapauksessa siirretty henkilö saa eläkettä varten lukea

hyväkseen koko sen ajan, joka hänelle on eläkettä varten aikaisemmin luettu tai olisi ollut luettava hyväksi kunnan palveluksessa niin kuin se olisi valtion palvelusta. Siirrettyllä henkilöllä on siten aikaa 1 päivään huhtikuuta 1984 valita, pysyykö hän kunnallisen eläkejärjestelmän piirissä vai siirtyykö hän valtion eläkejärjestelmän piiriin. Valintaoikeus koski alunperin noin 1 700 henkilöä, joista suurimmalla osalla on edelleen mahdollisuus tehdä valintailmoitus.

Eläkejärjestelmän valinta on osoittautunut siirretylle henkilöstölle eläkesäädösten vaikeaselkaisuuden vuoksi erittäin vaikeaksi kysymykseksi. Lisäksi muuttuva lainsäädäntö, oikeuskäytäntö, palkkaperusteet sekä ajankohta, milloin eläketapahtuma sattuu, vaikuttavat valinnan suorittamiseen. Oikeusministeriö on pyrkinyt yhteistoinnassa valtiokonttorin ja kunnallisen eläkelaitoksen kanssa tiedottamaan valintaperusteisiin vaikuttavista seikoista, mutta yksiselitteisesti ei voida etukäteen kaikkien valintaan oikeutettujen osalta varmasti sanoa, kumpi eläkejärjestelmä muodostuu edullisemmaksi. Eläkepäätöksiä koskevassa oikeuskäytännössä on ollut myös havaittavissa epävarmuutta aiheuttavaa laintulkinnan muuttumista. Haastemiesten siirtyminen uuteen palkkausjärjestelmään 1 päivänä maaliskuuta 1982 ja kaupunkituomareiden siirtyminen kokonaispalkkaukseen 1 päivänä marraskuuta 1983 sekä ulosottolaitoksen vuonna 1985 toteutettavaksi suunniteltu uusi palkkausjärjestelmä vai-

kuttavat näiden virkamiesryhmien osalta eläkevalinnan tekemiseen.

2. Ehdotetut muutokset

Siirrettyä henkilöstöä edustavat edunsaajajärjestöt ovat pyytäneet, että valinta-aikaa vielä jatkettaisiin. Koska ilmoitusta siirtymisestä valtion eläkejärjestelmän piiriin ei tarvitse tehdä, ei ole tiedossa, kuinka moni siirretty henkilö on jo valintansa suorittanut. On kuitenkin ilmeistä, että valinnan suorittaminen voimassa olevaan määräpäivään, 1 päivään huhtikuuta 1984 mennessä tuottaa usealle siirretylle henkilölle vaikeuksia. Sen vuoksi on perusteltua jatkaa valinta-aikaa kahdella vuodella, jonka kuluessa muun muassa eläkekäytäntö sattuneiden eläketapahtumien johdosta antaa paremman perustan valinnan suorittamiseen.

3. Voimaantulo

Ehdotetut lait olisi saatettava voimaan nykyisen valinta-ajan päättyessä eli 1 päivänä huhtikuuta 1984.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maistraattien ja kaupungin ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestäisyysoikeuksien lakkauttamisesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maistraattien ja kaupungin ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestäisyysoikeuksien lakkauttamisesta 23 päivänä huhtikuuta 1976 annetun lain 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä maaliskuuta 1982 annetussa laissa (236/82), näin kuuluvaksi:

9 §

Valtion palvelukseen tämän lain mukaisesti siirrettyllä, nimitetyllä tai otetulla henkilöllä on valtion palveluksessa ollessaan oikeus eläketurvaan valtion varoista niiden perusteiden mukaan, jotka olivat asianomaiseen nähden kunnan palveluksessa voimassa tämän lain tullessa voimaan, jos hän viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 1986

kirjallisesti ilmoittaa valtiokonttorille niin haluavansa. Valtion palvelus luetaan hänelle tällöin eläkeajaksi niin kuin se olisi kunnan palvelusta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1984.

2.

Laki

raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen siirtämisestä valtion haltuun annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen siirtämisestä valtion haltuun 23 päivänä huhtikuuta 1976 annetun lain 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä maaliskuuta 1982 annetussa laissa (237/82), näin kuuluvaksi:

8 §

Valtion palvelukseen tämän lain mukaisesti siirretyllä, nimitetyllä tai otetulla henkilöllä on valtion palveluksessa ollessaan oikeus eläketurvaan valtion varoista niiden perusteiden mukaan, jotka olivat asianomaiseen nähden kunnan palveluksessa voimassa tämän lain tullessa voimaan, jos hän viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 1986

kirjallisesti ilmoittaa valtiokonttorille niin haluavansa. Valtion palvelus luetaan hänelle tällöin eläkeajaksi niin kuin se olisi kunnan palvelusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1984.

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Christoffer Taxell*

